

Išnašos. Kiekvienas kūrinys kaip
skirtingas įėjimas į tą pačią parodą

2013 vasario 14 – kovo 17
www.cac.lt

Ilustracija: Maurice Sendak

Prisipažinsiu, man trūksta vaizduotės. Apsilankiusi parodose pernelyg dažnai jaučiuosi papuolusi į vieną gerai žinomą kino sceną iš filmo „Būti Džonu Malkovičiumi“ („Being John Malkovich“, 1999). Šioje scenoje filmo personažas Džonas Malkovičius, kuris vaidina fiktyvų save, pro netikėtai atrastą portalą patenka į savo sąmonę ir joje susitinka su įvairiausiais savęs pavidalais – šioje scenoje bet koks *kitas* (įskaitant ir kalbą) yra Malkovičiaus personažo atitikmenys. Tikriausiai matėte. Kodėl taip jaučiuosi? Netrukus paaiškinsiu plačiau.

Siūlau atlikti mažą vaizduotės eksperimentą ir įsivaizduoti parodą ne kaip visų fizinių parodų sudarančių kūrinių sumą, bet kaip žiūrovo susitikimų su kūriniais erdvė, kurioje paroda yra į atskirus kūrinius nedalomas vienetas, vientisa naujos kokybės erdvė. Kaip galime kalbėtis apie tokią subjektyvią erdvę?

Vladimiro Nabokovo romaną „Blyški ugnis“ („Pale Fire“, 1962) struktūriškai sudaro dvi dalys – fikcinio autoriaus Džono Šeido (John Shade) parašyta 999 eilučių heroinė poema „Blyški ugnis“ ir šios poemos komentarai, kurių autorius yra Džono Šeido kaimynas ir kolega akademikas Čarlzas Kinbotas (Charles Kinbote). Kartu šios dvi struktūrinės dalys sudaro pasakojimą, kuriame abu autoriai yra ir pagrindiniai personažai. Panašiai, grįžtant prie parodų lankymo temos, bet kuri paroda irgi yra mažų mažiausiai dvinarė sistema. Pirma, parodos kūriniai yra visų kūrinių bendrai kuriamos parodinės erdvės komentarai ir, antra. – jie yra kūriniai patys sau, nes, atmetus negausias išimtis, tokiais jie buvo iki šios parodos ir tokiais liks šiai parodai pasibaigus.

Arba tarkime, kad meno kūrinys veikia kaip teleportacijos mašina (arba išnaša). Teorinis teleportacijos mašinos modelis yra pagrįstas veikiau ne transporto priemonės, pavyzdžiui, kirmgraužos (angl. *wormhole*) tarp skirtingų erdvėlaikių, bet kopijavimo aparato idėja. Pavyzdžiui, jei norėtumėte teleportuotis, pirmiausia būtumėte nuskenuotas, tada duomenys apie jus būtų nusiųsti į norimą teleportacijos vietą, o ten, pasinaudojus gauta informacija, būtų atspausdintas naujas jūs. Taigi, egzistuočių mažiausiai du jūs, tiesa, skirtinguose erdvėlaikiuose.

Pratęskime šį eksperimentą. Įsivaizduokite save, vienu metu įeinantį į tą pačią erdvę, tarkime, parodos erdvę, pro skirtingas duris, pavyzdžiui, šešias, ne, dvylika durų, ir visus save sutinkančius toje pačioje erdvėje. Dvylika jūsų, beveik identiškų, vienoje erdvėje. Beveik identiškų, nes visi jūs būtumėte įėję pro skirtingas duris, taigi, itin maža jūsų turima turimos informacijos dalis skirtųsi. Įdomu, koks būtų jūsų pokalbis?

Pasikartosiu, man trūksta vaizduotės. Bet jūs žinote apie ką kalbėtumėtės ar ne?

Footnotes. Every Artwork as
a Different Entry to the Same Show

2013 *february* 14 – *march* 17
www.cac.lt

Illustration: Maurice Sendak

I admit my lack of imagination. When I go to an exhibition, I very often catch myself feeling as if I'm in a famous scene from the 1999 movie *Being John Malkovich*. In this scene, the protagonist John Malkovich, impersonating his fictional self, enters his own consciousness through an unexpectedly discovered portal and meets all kinds of his own alter egos – in this scene, every Other (including language) is an equivalent of Malkovich's character. You must have seen it. Why do I feel this way? I will explain shortly.

I suggest you conduct a small experiment and imagine an exhibition not as a sum of all the physical works that make it up, but rather as a space for the viewer's encounter with the works, where the exhibition is an indivisible unit, a qualitatively new integral space. How can we speak about such a subjective space?

Vladimir Nabokov's novel *Pale Fire* (1962) consists of two structural parts – the 999-lines-long heroic poem *Pale Fire*, written by the fictional author John Shade, and the commentary to this poem by the scholar Charles Kinbote, Shade's neighbour and colleague. Together these two parts form a narrative in which both authors are simultaneously the protagonists. Similarly, returning to the topic of exhibition-going, any exhibition is at the very least a binary system. First, the works in an exhibition are comments of the exhibition space, collectively created by all the featured works, and, second, they are works in themselves, because, apart from a few exceptions, they were such before the exhibition and will remain such after it is over.

Or let's say that a work of art functions as a teleportation machine (or a footnote). The theoretical model of a teleportation device is based on the idea of a copy machine, rather than on one of a means of transportation – e.g. a wormhole between different spacetimes. For instance, if you wished to be teleported, you would first be scanned, and then the data describing you would be sent to the desired teleportation destination, where a new you would be printed. Thus, at least two versions of you would exist – albeit in two different spacetimes.

Let us continue this experiment. Imagine yourself simultaneously entering the same space – say, an exhibition space – through different doors: six of them, for instance, or, better yet, twelve, and all of you meeting inside. Twelve of you, almost identical, in one space. Almost – because all of you would have come in through different doors, and therefore a minuscule portion of the information you have would be different. I'm curious what kind of conversation you would have.

I must repeat: I lack imagination. But you certainly know what you would be talking about, don't you?